

CURIERUL JUDICIAR

DOCTRINĂ — JURISPRUDENȚĂ — LEGISLAȚIUNE — ECONOMIE POLITICĂ — FINANȚE.

DIRECTOR: D. ALEXANDRESCO

PRIM-REDACTOR: ION N. CESĂRESCU

ABONAMENTUL

Pe an, în România	30 lei
6 luni	16 "
3 luni	8 "
Străinătate: 40 lei pe an, 20 pe 6 luni	

A P A R E

De două ori pe săptămână sub redacțiunea unui comitet

Abonamentele se plătesc tot-d'a-una înainte

BEDACȚIA & ADMINISTRAȚIA

BUCURESCI

5 — Calea Rahovei — 5

Lângă Palatul Justiției

S U M A R

Afacerea Măleanu și afacerea călugărițelor catolice, de d-l I. Tanoviceanu;

JURISPRUDENȚA ROMÂNĂ:

Curtea de casație și justiție, s. I: N. Olteanu cu Floarea Stanciu M. Bucur;

Curtea de apel din București, s. I: Dumitru Maran cu Paulina Böss, cu o Observație de d-l D. Alexandresco;

Judecătoria ocolului III București: Alexandru Niculescu și Tudora Alexandrescu cu Preotul Ștan Dobre.

AFACEREA MĂLEANU

și

Afacerea călugărițelor catolice

În prezenta luna Septembrie două procese senzaționale au interesat foarte mult întreaga țară, procesul Măleanu și procesul Călugărițelor catolice. Acum când justiția s'a pronunțat, credem că e timpul de a ne spune și părerea noastră de oameni de legi asupra acestor două afaceri.

Vom vorbi întâiu despre procesul Măleanu, rezolvat de Curtea cu jurați din Pitești printr'un verdict de neculpabilitate.

Ca cestiune de fapt afacerea e foarte simplă: Const. Măleanu, soțul, aflînd că soția 'l înșeală, caută să o suprindă, și isbutind o ucide atît pe dînsa, cît și pe complicele său, ajutat poate și de Manole Măleanu, fiul lui din prima căsătorie.

Că au fost uciși doi oameni, lucrul e incontestabil, că Măleanu tatăl a ucis pe unul din ei, dacă nu pe amîndoi, este iarăși incontestabil, căci el însuși departe de a tăgădui unul din cele două omoruri, susține că singur le a comis pe amîndouă.

Și totuși jurații, admirabilii jurați, au afirmat pe conștiință și pe onoare, înaintea lui Dumnezeu și a oamenilor, că:

«Nu, Constantin Măleanu nu este culpabil de a fi ucis.

«Nu Manole Măleanu, nu este culpabil de a fi ucis.

Bine, domnilor jurați, dacă n'a ucis Constantin și

Manole Măleanu pe d-na Măleanu și pe vizitiu, apoi

cine i-a ucis? Oare tot ucigașul necunoscut al lui Barbu Catargiu?

Prevăd răspunsul d-voastră saū al unui jurist favorabil *inverdictului* pe care l'ați pronunțat. Mi se poate răspunde:

— Da, ei au săvîrșit omorurile, dar n'au vină, *nu sunt culpabili*, fiind-că ucișii ereaū vinovați de adulter. Oare, așa să fie?

Să raționăm puțin.

Să presupunem că prind un hoj care îți fură fructe din grădină, 'l întind jos și-i dau 25 de nuele, ca în vremea veche. Sunt eū culpabil de delictul de bătae?

Evident că da; mi se vor acorda probabil circumstanțe atenuante, fiind-că nu l'am bătut de geaba, din răutate, dar în ori-ce cas nu se va găsi cred, un singur judecător în țara românească, să nu mă condamne pentru delictul de bătae.

Altă ipotesă mai apropiată.

Presupuneți că un om mă insultă foarte gray, și eū ca să mă răsbun 'l prind și 'l tai nasul saū 'l scot un ochiū.

De sigur că și în acest cas voi fi pedepsit: judecătorii 'mă vor zice mai întii că nu am dreptul *să-mi fac justiție singur*, și apoi vor adăoga că represiunea mea a fost *prea crudă și în disproporțiune cu ofensa*.

Vin acum la cazul Măleanu.

Care era vina d-nei Măleanu și a visitiului, complicele său? Era adulterul, călcarea pactului conjugal.

Cît e de mare această vină și cum se pedepsește ea de lege?

Deschid Codul penal românesc și citesc articolul 269 în următoarea cuprindere:

«Acel culpabil de adulter (*pré-curvie*) precum și complicele său, se vor pedepsi cu închisoarea de la o lună pînă la șase luni».

Mă citesc și articolul 309 alin. 1 și 2, spre a stabil, o comparațiune cu alte delictes și vîd că:

1) «Acela care va fi furat saū va fi cercat să fure, de pe cîmpnri caī ori dobitoace de povară, de tras or de călărie, precum și alte vite mari ori mici, saū unelte de agricultură, or vinatul aflat în parcuri închise, saū pești din cotețe or alte locuri închise, *stupi de albine, etc.*

2) «Acela care va fi furat saū va fi cercat să fure lemne tăiate saū nu din pădure . . . *fin, bucate, fructe etc.*, se va pedepsi cu închisoare de la 3 luni pînă la doi ani și cu amendă de la 50 pînă la 500 lei».

Așa dar, stupii, fînul fructele, oile, *pești din cotețe*, sunt considerate de legiuitorul nostru de 4 ori mai scumpe de cît ceia ce numim cu un cu vînt impropriu «onoarea conjugală», căci el pedepsește de 4 ori mai aspru pe acel care le fură sau măcar *cearcă să le fure*, de cît pe acela care răpește unui om temelia cea mai puternică a fericirii întregei sale vieți.

De bine de rău, acesta e sistemul legiuitorului nostru ; omenii însurați ca V. Boerescu și G. Costaforu, amîndoi, doctori în drept de la Paris, și profesori la Facultatea de drept, ba unul chiar doctor încoronat de Facultatea de drept din Paris pentru tesa penală, au găsit că e excesivă pedeapsa de 6 luni pînă la 2 ani care exista în articolul 337 Cod. pen. fr. pentru adulter și au redus-o de la 1 pînă la 6 luni.

Dar dacă este așa, pedeapsa dată de Const. Măleanu soției sale și complicei său este excesivă în supremul grad, căci de la cel mult 6 luni de închisoare pînă la pedeapsa cu moarte, e o distanță enormă, și atunci el este culpabil nu numai că și-a făcut dreptate singur, dar că și-a făcut-o în mod excesiv foarte crud.

Raționamentul e foarte simplu, atît de simplu în cît poate să intre chiar în capul unui jurat.

Dar nu e numai atît.

Intrebați pe cei 12 jurați care au achitat pe Măleanu, dacă sunt partisanii ai pedepsei cu moarte ? Sunt sigur că cel puțin jumătate dintr'înșii vor exclama cu indignare, repetînd papagalicește ceia ce au auzit de la alții.

— Pedeapsa cu moarte ? Dar aceasta e o barbarie nedemnă de timpurile noastre !⁽¹⁾

— Inșă, le voi obiecta eu, nu admiteți moartea, *ca pedeapsă* dată de judecători, și o admiteți prin neînțeleptele voastre verdicte ca *răsunare* a unui om pasionat. Nu e aceasta o contradicțiune ? Dacă e temere de erori judiciare, cînd e vorba de a răpi viața unui om, nu e și mai mare temere de erori pasionale ? Voi nu dați voe întregii societăți să distrugă pe un individ, care și-a vîndut țara sa și a ucis zecimi de persoane, și admiteți ca un om să ia viața altui om fiind-că a căzut într'o vină pe care însuși legiuitorul pare că a voit să o incurajeze prin o pedeapsă derisorie în raport cu gravitatea faptului ?

Ce fel ?

Societatea întreagă în care se află și soțul înșelat, nu poate, după lege, să ceară ca pedeapsă de cît cel mult 6 luni de privațiune a libertății, și un singur om, soțul pretins inocent, care de multe ori nici el nu este o poamă, va avea dreptul neșarmurit de a răpi viața soțului adulter.

Dar ce logică este aceasta ?

Sunt unii jurisconșulți care cred că adulterul nu trebuie pedepsit, și că, în țările în care există divorțul, e destulă sancțiunea civilă a desfacerei căsătoriei. Unele legislațiuni au admis aceasta, și se pare chiar că tendința omenirii este în această direcțiune, mai ales dacă vom cugeta de la ce pedeapsă a plecat adulterul și unde a ajuns.

Nu împărtășesc această părere, și cred că adulterul

trebuie pedepsit, și chiar foarte aspru, înșă nici o dată nu voi admite ca el să fie pedepsit cu moartea.

Chiar eu, partisan convins al pedepsei cu moarte, nu pot admite această pedeapsă extremă pentru delictul de adulter. Dar dacă nu dau acest drept judecătorului, cu a fortiori nu-l pot încredința pasiunii unui particular.

Prevăd înșă o obiecțiune de o altă natură.

Mi se poate zice : toate acestea sunt bune, dar numai în teorie, căci în practică un om cînd surprinde pe soțul său în flagrant delict, nu mai e stăpin pe el însuși, nu știe ce mai face, și, de oare-ce e în stare de quasi-nebunie, el nu mai poate fi culpabil, și prin urmare trebuie să fie achitat.

Dacă ne punem pe tema nebuniei, ori-ce crimă pasională trebuie scutită de pedeapsă. Putem chiar să mergem mai departe și să achităm și pe cei culpabili de crime nepasionale, căci de sigur că ori-ce crimă e comisă într'un moment de nebunie, așa numita nebunie morală.

Dar legiuitorul nostru n'a admis aceasta extensiune a nebuniei, și cred că jurații dacă sunt oameni cum se cade, trebuie să fie respectoși de legile țării.

Legiuitorul în art. 253 C. penal nu apără de pedeapsă omorul soțului prins în flagrant delict, ci numai 'l declară scusabil, iar art. 254 ne spune că efectul scuselor este că dacă e vorba de o crimă care se pedepsește cu munca silnică pe toată viața sa și pe timp mărginit or reclusiunea, pedeapsa se va reduce la închisoarea de la 6 luni pînă la doi ani..

Legiuitorul a prevăzut dar expres cazul nostru, și gîndindu-se la situațiunea teribilă în care a fost soțul ucigaș în momentul uciderei, a scăzut pedeapsa considerabil, și ea poate fi scăzută și mai mult prin aplicarea circumstanțelor atenuante. A făcut destul pentru soțul ucigaș ; înșă, inocent și nepedepsit nu-l putea face, și nu l'a făcut.

Cu ce drept dar, dacă nu al inconșienței, au hotărît jurații din Pitești, că Măleanu nu a fost culpabil că a ucis pe soția sa și complicele ei ?

Dar tinărul Măleanu ?

Aci jurații sunt și mai condannabili.

De sigur că nu e vorba de o cestiune de drept, ci de o cestiune de fapt : luat'o și el sa și nu parte la faptul tatălui său ?

Dar cestiunea e afară din cale simplă.

S'au găsit două revolvere și jurații s'au îndoit dacă, amîndoi Mălenii au luat parte la omoruri ?!

Dar la ce serveau două revolvere unei singure persoane ? Ce ! unul nu era de ajuns ?

Știu că în vremile vechi pandurii și tilharii umblau cu două pistoale la brîu, dar nu trebuie să uităm că pe atunci cu fie-care pistol nu se putea trage de cît un singur foc, și era natural ca spre mai multă siguranță, omul să dorească să aibe mai bine două arme de cît una. Dar astă-zî cînd revolverele au 6 focuri, cine pleacă la drum cu 2 revolvere ?

Măleanul fiul nu avea dar nici chiar scusa din art. 253, și totuși jurații l'au achitat și pe dînsul.

Băgați de seamă, că aci nu mai era o cestiune de drept, ci o simplă cestiune de fapt : e firesc ca ambele revolvere să fi fost descărcate în același trup de

(1) Lucru curios, apărătorul părții civile a relevat acest lucru naintea juraților, dar cu toate acestea ei au pronunțat achitarea.

Constantin Măleanu, iar fiul său să fi asistat la această dramă ca un spectator la teatru? E practic, e natural ca cine-va să dea cu două revolve de o dată, ceia-ce face cu neputință vizarea cu nici unul din ele și prin urmare este contrar scopului ucigașului?

Acestea sunt cestiuni de fapt, de bun simț; ei bine! ca jurații să nu înțeleagă cestiunile de drept lucrul e întru cât-va scusabil, dar ca să nu priceapă nici chiar cestiunile de fapt pe care le-ar înțelege cel din urmă timpit, aceasta e prea mult.

Jurații de la Pitești au fost dar sperjuri înaintea lui D-zeu și a oamenilor. Ei au probat încă o dată cât de absurdă este această instituție mezievală, maimuțată după Francezi, care și ei o maimuțase după Englezi. De aceia ca și Caton voi zice neconținut: *delența Carthago*. Jurații trebuie desființați.

Trec la afacerea scoalelor Călugăriților Catolice.

Și, aici voi examina două cestiuni: 1) procedura judecătii, 2) hotărîrea, sau mai bine zis părerea consiliului permanent.

Ca procedură, judecata consiliului permanent mi pare o enormitate juridică, o aberațiune care nu putea să easă de cât din capul unui om lipsit de cele mai elementare noțiuni juridice.

În adevăr, cine și unde s'a mai pomenit lucrul acesta ca pretinșii judecători numai să opineze, să-și dea avisul iar cel care n'a fost la judecată, n'a auzit tot ce s'a spus pentru și contra, să dea adevărata hotărîre? Dar, dintr'o frașă nebăgată de seamă de greșier, și netrecută pe hirtie, pentru că nu s'a desvoltat în deajuns, sau pentru că era foarte distratat, de asemenea din tonul depunerilor marturilor sau din răspunsul la interogator un judecător penal și poate face adese-orî adevărata și dreapta convingere. Iar, Ministrul, care n'a fost la proces, și este un om politic, va fi adevăratul judecător, putînd modifica pretinsa hotărîre a consiliului permanent?!

Aceasta e un non sens; un lucru pe care principiile de drept și cea mai elementară rațiune nu-l pot admite. Or e vorba de o judecată, și atunci trebuie să se admită regulile judecătorilor, *cel care ascultă să judece*, or este vorba de bunul plac ministerial și în acest cas ar fi de dorit ca el să fie cel puțin sincer și să nu se mai ascundă sub mască și formele sfinte ale justiției.

Cred însă că atunci cînd e vorba de a închide o școală, sau de a lovi în prestigiul ei, sunt interese materiale și morale prea mari în joc, și de aceia orî cine ar fi Ministrul Instrucțiunii și orî-citar fi animat de interesul binelui public, nu pot admite să fie el singurul și suveranul judecător în asemenea cestiuni.

Judecata de azi a Ministrului Instrucțiunii publice, are, ce e drept, un precedent în trecutul țării noastre dar cred că va fi rușine autorilor legii noastre școlare să se prevaleze de el.

Anume, în trecut, judecata afacerilor avea loc înaintea boerilor divanului, dar *hotărîrea cea desăvîrșită*, cum ziceau boerii în anafora, rămînea la vocea Măriei Sale Domnului, care de multe ori, nu însă tot-d'auna, se mărginea să citească anaforaua și să judece numai

după cititul ei (ca și Ministrul Instrucțiunii după legea actuală).

Este însă de notat că Domnii în regulă, aproape fără excepțiune, întăreau judecata boerilor, așa că *hotărîrea cea desăvîrșită* era în fapt aproape în tot-d'auna judecata boerilor înaintea cărora se tratase procesul, pe cînd mă tem că la noi, în general, lucrurile se vor petrece alt-fel cu prefinsele hotărîri ale consiliului permanent.

În resumat, părerile în materie de organizare de învățămînt date Ministrului Instrucțiunii, sunt un lucru foarte rațional, dar *păreri în materie de judecată*, sunt o concepțiune absurdă, sau mai bine zis o concepțiune de om străin principiilor juridice.

Trec la punctul al 2-lea, judecata sau mai bine zis părerea consiliului permanent de instrucțiune publică în afacerea călugăriților catolice.

De o mulțime de ani călugărițele catolice și bat joc de noi în modul cel mai neomenos. Gonite din țara lor, prin urmare judecate rău chiar de proprii lor compatrioți, vin în țara noastră și abusînd de ospitalitatea tradițională a Românilor, ne consideră ca pe niște Tunhuzi sau Pei-Roșii pe care cred că trebuie să-î aducă la religiunea adevărată, de la religiunea lor păgînă. În mijlocul orașelor principale ale țării, au deschis școale în care, în loc să învețe pe copii români știință, dragoste de țară și respectul pentru religiunea strămoșească, e'le caută prin toate mijloacele să convertească la catolicism, mai ales fetele bogate, pentru ca să se servească de ele și de averea lor în interesul religiunii catolice și a altor scopuri ascunse. Sub pavilionul școlii care e respectată de o țară setoasă de a învăța, călugărițele catolice au stabilit în țară niște adevărate misiuni de propagandă, care se disting de cele-lalte prin aceia că nu presintă pericole, și în schimb aduc catolicismului banii și valori intelectuale care nu se pot găsi în țările sălbatice.

E ceva și mai revoltant de relevant.

Priviți vă rog pe această Maică numită Pudencienne, de sigur fiind-că dă probe de cea mai mare impudență.

Română din moși strămoși, coborîtoare din Varnavi, care de mai bine de trei veacuri au lucrat după puterile lor spre mărirea Moldovei, doamna găsește de cuviință să-și lepăde legea strămoșească, și chiar să îndemne și pe alții să o imiteze! Strămoșii săi, bunii Moldoveni, făceau biserici ortodoxe și le înzestrau cu moșii, iar maica Pudencienne a devenit o vrăjmașă neîmpăcată a religiunii ortodoxe, și de ar putea, de sigur că ar voi să doboare toate templele acestui cult, pe care ea îl consideră schismatic, pentru ca în locul lor să întemeeze biserice catolice. Nu știu dacă chiar mormintele schismaticilor ei strămoși, ar găsi cruțare față cu zelul de neofită al renegatei călugărițe Pudencienne Varnav!

Dacă ar fi avut cel mai mic scrupul, maica Pudencienne, s'ar fi dus în altă țară, și nu ar fi rămas în țara de a cărei religiune s'a lepădat. Ei bine nu! Ca o oală rătăcită, ca să nu zic ca o femeie greșită, ea voește să tragă și pe alte Românce după dînsa!

Am auzit că elefanții, ființe necuvîntătoare, după ce au fost prinși și domesticiți, sunt întrebuițați de stăpînii lor ca să prinză și să aducă în robie pe alți

elefanți liberi. Rolul de elefant necuvântător și trădător al neamului său, poate conveni Călugăriței Pudencienne Varnav, căci există actori pentru toate rolurile, chiar cele mai urâte, dar Țara românească nu poate tolera pierderea copiilor săi, și de aceea e natural ca să se ia măsuri contra misionarelor Catolice. Și e bine că le-a luat guvernul, căci altminterlea le ar lua cetățenii.

Până aici am vorbit ca Român, și cred că 'mi ărea permis acest lucru când vorbeam de o cestiune națională.

Acum vorbesc ca jurist și consider cestiunea sub punctul de vedere juridic.

Anume mă întreb: dreaptă e hotărîrea majorității Consiliului permanent de instrucțiune publică? Și în cas afirmativ cum poate fi ea motivată față cu dispozițiunile legilor?

Părerea mea este că foarte bine a hotărît consiliul permanent, și conform legii.

În adevăr, Statul, ca și un individ, are dreptul să se apere, și să lucreze pentru binele cetățenilor. Instrucțiunea este o cestiune importantă, de la care depinde viitorul țării, și prin urmare, în cestiunile de învățămînt Statul trebuie să aibă dreptul de a lua toate măsurile pe care le crede de cuviință, spre a împiedeca o rea direcțiune sau pierderea elementelor ce ar putea fi folosite de desvătărei neamului. O școală care caută să recruteze călugărițe catolice, fie chiar ortodoxe, nu poate fi folositoare Statului ci din contră păgubitoare, fiind-că 'i răpește mame de familie, din care poate să se nască cine știe ce valoare sau om mare și folositor țării. Dacă această școală 'și dă scopul pe față, nimeni de sigur, nu poate contesta că Ministerul nu are dreptul să nu permită deschiderea ei, dar dacă ea vine și sub masca învățămîntului caută să facă proselitism amăgind inimile nevinovaților copii? Aceasta e și mai rău căci de astă dată intervine și o fraudare a permisiunii ministeriale, care a fost dată pentru a instrui copii iar nu pentru a-le schimba religiunea și direcțiunea vieții.

Mai este încă un motiv.

E lucru evident că părinții care au născut și îngrijit pe copii de la etatea lor cea mai fragedă au ei, *singur ei*, dreptul ca să dea și religiunea și direcțiunea vieții copiilor în timpul minorității, pe cari liberi sunt copii să o schimbe mai târziu când vor fi majori. De aci rezultă că e un *adevărat abus de incredere* ca învățătorul, a cărui misiune este numai să dea știință și să formeze caracterul atît pre cît 'i este cu putință, să vină și să caute să dea o direcțiune cu totul alta de cît aceea pe care voiau să o dea părinții.

Să raționăm un moment.

Părinții, în schimbul tuturilor sacrificiilor și al îngrijirei copiilor când sunt mici, precum și al averii pe care le o lasă, nădăjduesc și sunt în drept să nădăduiască și ei, ca atunci când vor fi bătrîni și neputincioși să aibă pe lingă ei pe copii care să-i îngrijească și să le închidă ochii când vor muri. Au pus părinții un întreg capital de iubire, de grijă și de sacrificie, și prin urmare au drept să recolteze și ei oare-care recunoștință și ajutor la vremile grele și triste de la sfîrșitul vieții.

Ei bine! Călugărițele catolice, sub masca religiunii, îndepărtează pe copii de la cele mai sfinte datorii ale

lor; ele fac ca copiii să-și uite datoriile către patrie și către părinți. Alții au muncit, și ele profită de munca lor, subornînd pe bieții copii nevinovați.

Aceasta e o adevărată înșelăciune, escrocherie din cele mai păgubitoare și mai nedemne.

Dacă ar face proseliți majori, nu am avea nimic de zis, dar a răpi copiilor viitorul, și părinților rezimul și bucuria bătrînețelor e un fapt care ar trebui pedepsit, nu numai disciplinar, cu închiderea școlii, ci și penal, cu închiderea în pușcărie a puțin scrupuloaselor călugărițe.

E într'adevăr revoltant spectacolul ce se oferă de cît-va timp în țară de călugărițele catolice, cu vinerea mai ales a fetelor bogate.

Cînd ne gîndim de exemplu cîți bieții țărani români au asudați ani întregi ca reposatul Basarabeanu să ajungă să strîngă frumoasa lui avere, de care toți se bucurau fiind-că știa că are copii mulți, și cînd vede bine că acești bani vor servi pentru a converti și alte Basarabence, la frumoasa religiune care a dat naștere S-tului Barthelemy, Inquișițiunii și Jesuiților, simțim o adevărată durere și revoltă sufletească contra călugărițelor catolice.

De aceea nu putem de cît să aprobăm și pe Ministrul care a dat în judecată pe călugărițele catolice, și pe majoritatea consiliului care le-a pedepsit cu închiderea școlilor.

Ei au bine meritat de la țară, și în același timp au făcut o bună aplicațiune a legilor.

I. Tanoviceanu

JURISPRUDENȚĂ ROMÂNĂ

INALTA CURTE DE CASATIE ȘI JUSTIȚIE, Secția I

Audiența de la 4 Iunie 1904

Președenția D-lui CH. PHERECHIDE, Președinte

N. Olteanu cu Floarea Stancu M. Bucur

Opozițiune. — Presentarea oponentului prin procurator. — Procură. — Discutarea validității ei. — Divergență. — Presentarea unei procuri în regulă la ziua judecării divergenței. — Dacă în acest cas, instanța de fond mai poate intra în judecarea chestiunii pentru care se făcuse divergență. — (Art. 148 Pr. civilă).

Dacă în urma unei divergențe ivite asupra cestiunii de a se ști dacă o parte, un oponent, este bine sau nu reprezentat în instanță prin procurator, acesta se presintă la ziua judecării divergenței cu o procură în regulă, judecarea divergenței nu mai își are rațiune, de oare-ce cauza care dăduse naștere divergenței încetase prin presentarea unei procuri în regulă.

Decisiunea No. 299/904.—Casată, în urma recursului făcut de N. Olteanu, decizia Curței apel Craiova, s. II, No. 63/903, dată în proces cu Floarea Stancu M. Bucur.

Curtea,

Ascultînd citirea raportului făcut în cauză de d-l consilier I. Duca ;

Pe d-l avocat N. I. Flămînda, din partea recurentului, în desvoltarea motivelor de casare ; și

Pe d-l avocat Măxim Leș, din partea intimătei, în combateri ;

Deliberînd,

Asupra următorului mijloc de casare :

«Violarea art. 148 Proc. civ. M'am prezentat în ziua de 19 Mai 1903 înaintea Curței de apel din Craiova, secț. II, spre a-mi susține opoziția ce făcusem în privința deciziunii Curței de apel din București, secț. II, No. 90/900, unde fusesem trimis de această înaltă Curte de casațiune și justiție, secț. I, prin hotărîrea sa No. 225/902.

«Curtea de apel din Craiova m'î respinge opoziția, socotindu-mă absent de și eram de față, reprezentat prin avocatul meu N. I. Flămînda, avînd procură în regulă.

«La 19 Mai 1903 nu puteam să fiu absent, de oare-ce însuși acea Curte constată, prin deciziunea sa, că s'a prezentat din partea mea avocatul meu cu procură în regulă autenticată de Primarul comunei Comana, la No. 680/903, care s'a anexat la dosarul Curței. Violeză, deci, art. 148 din Proc. civ., care zice, că se dă hotărîre în lipsă contra acelei părți care, la ziua însemnată pentru înfățișare n'a răspuns la strigarea pricinii sale».

Avînd în vedere că prin deciziunea atacată, Curtea din Craiova, secț. II, judecă ca instanță de trimitere opozițiunea recurentului de azi Nicolae Olteanu, contra deciziunii Curții din București, secț. II, cu No. 90/900, în audiența de la 9 Mai 1903, s'a prezentat oponentul N. Olteanu, prin avocatul N. I. Flămînda, cu o procură în regulă ; Că asupra cesțiunii ce s'a ridicat atunci, dacă trebuie a se considera oponentul ca absent, și a i se respinge în acest caz, opoziția ca ne susținută, sau a se admite cererea procuratorului oponentului, de a se amîna afacerea spre a aduce o procură în regulă, ivindu-se divergență de opiniuni, s'a dispus amînarea spre a se tranșa această divergență ;

Că la înfățișarea de la 19 Mai 1903, ficsată în acest scop, s'a prezentat oponentul tot prin d-l avocat N. I. Flămînda, de astă dată însă, cu procură în regulă ; Că, totuși, Curtea de fond, completată cu 5 judecători, judecă divergența, și majoritatea, găsind că la înfățișarea de la 9 Mai, oponentul trebuia considerat ca absent, respinge opoziția ca ne susținută ;

Considerînd că din momentul ce la înfățișarea de la 19 Mai, încetase cauza care dăduse naștere divergenței, Curtea de fond nu mai era chemată să tranșeze acea divergență și să ajungă ast-fel la consecința de a respinge la această înfățișare opoziția recurentului N. Olteanu, ca ne susținută, considerîndu-l ca absent, cu toate că s'a prezentat în instanță printr'un mandatar, înputernicit cu o procură în regulă, după cum însăși Curtea constată prin deciziunea supusă azi recursului ;

Considerînd că, Curtea de fond procedînd ast-fel, nesocotește dreptul de apărare, și violeză în același timp disp. art. 148 Proc. civ., după care, nu se poate da hotărîre în lipsă de cît contra acelei părți care, la ziua însemnată pentru înfățișare, n'a răspuns la strigarea pricinii sale ;

Considerînd că, ast-fel fiind, sus arătatul mijloc de casare este întemeiat ;

Pentru aceste motive, și fără a mai discuta cele-lalte motive de casare, Curtea, casează etc.

CURTEA DE APEL DIN BUCUREȘTI, Secția I

Audiența de la 23 Iunie 1904

Președenția D-lui SC. POPESCU, Prim-Președinte

Dumitru Maran cu Paulina Böss

Deciziunea civilă No. 223

Filiațiune. — Cercetarea paternității. — Proibițiune. — Ordine publică internațională. — Străin. — Dacă un străin poate cere recunoașterea paternității naturale în România. — Dacă cercetarea paternității se poate confunda cu constatarea paternității — Țări, cum este Austria, unde cercetarea paternității este permisă. — Dacă hotărîrea judecătorească din Austria, prin care se recunoaște paternitatea naturală, poate fi invocată în România. — Cerere de alimente din partea mamei copiilor naturali. — Strămutarea tatălui natural în România. — Legile de familie. — Statut personal. — Legile de statut personal. — Impunerea lor și în altă țară. — Codul austriac în privința dreptului copiilor naturali de a cere alimente de la părinții lor naturali. — Aplicarea lui și în România. — (Art. 307 Cod civil român ; art. 166 și 167 Codul civil austriac).

1) Un copil străin nu poate intenta, în România, o acțiune în cercetarea paternității naturale în contra unui alt străin, în virtutea legilor naționale române, căci Codul civil român, prin art. 307, interzice cercetarea paternității naturale, și această dispozițiune este de ordine publică internațională, și se aplică fără distincțiune de originea și de naționalitate la toți aceia cari se găsesc pe teritoriul român.

Cu toate acestea cercetarea paternității naturale, nu trebuie să se confunde cu constatarea numai a paternității naturale, și legiuitorul a prohibit pe cea d'intîrîi iar nu și pe cea de a doua, de oare ce abuzurile și speculațiunile ce a voit să evite, residă numai în cercetarea însăși a paternității, așa că dacă un copil, în țara lui, unde ar fi permisă cercetarea paternității naturale, și-a stabilit filiațiunea naturală față de tatăl său, printr'o sentință judecătorească, sau a obținut de la dînsul o declarațiune de recunoaștere de paternitate naturală, judecătorul român poate face ca această sentință sau această recunoaștere să și producă efecte în România, întru cît, în asemenea cas, el este chemat numai să aprecieze consecințele noiei stări stabilită dincolo de fruntariile române.

Ast-fel, în Austria, căutarea paternității fiind permisă, o hotărîre judecătorească a unei instanțe judecătorești din Austria, prin care se recunoaște că o persoană este tatăl copiilor nelegitimi proveniți din legăturile sale cu o femeie, poate fi invocată în România ca avînd autoritatea de lucru judecat, și chiar dacă nu este investită cu executorul, căci este admis, după principiile de drept internațional privat, că hotărîrile străine fără îndeplinirea formalității executorului, pot fi invocate în altă țară ca producînd lucru judecat în ceea ce privește constatarea stărei civile și a capacității părților litigante.

În baza unei asemenea hotărîri, mama copiilor poate cere pentru ei, înaintea tribunalelor române, ca acela care a fost recunoscut ca tată natural al lor, și care s'ar fi strămutat în România, să fie condamnat a-i plăti o pensie alimentară pentru copii, căci o dată filiațiunea stabilită

în țara căreia aparțin părțile litigante, instanțele române chemate a statua asupra cererii de alimente nu mai au a cerceta dacă cel recunoscut ca tată este tatăl copiilor reclamantei, ci numai să aprecieze consecințele acestei filiațiuni deja constatată.

2) Străinul rezidind în România rămân supuși legilor lor naționale în ce privește starea, capacitatea și exercițiul drepturilor de familie.

3) Regula că statutul personal urmează pe o persoană în țară străină este o regulă care se impune judecătorului în caz de conflict între diferite legislațiuni, afară numai când ar fi contrare ordinii publice.

Ast-fel, Codul civil austriac, prin articolele 166 și 167, prevăzând că copilul nelegitim are dreptul de a cere, de la părinții săi, întreținere, educație și îngrijire în proporție cu averea lor, și că, pentru întreținere, este mai ales obligat tatăl, această obligațiune alimentară dintre tatăl și copilul natural, de și nu este prevăzută de Codul civil român, nu constituie un ce contrariu ordinii publice și bunelor moravuri, și deci, poate fi invocată și admisă înaintea instanțelor judecătorești române.

Curtea.

Având în vedere opoziția făcută de Dumitru Maran, prin petiția registrată la No. 4841/904, în contra deciziei acestei Curți cu No. 111, din 13 Aprilie 1904, prin care se respinge ca neșusținut apelul declarat de Dumitru Maran în contra sentinței trib. Ilfov, secția III cu No. 575/903, se admite apelul făcut de Paulina Böss, să reformeze această sentință și se condamnă pe Dum. Maran să plătească Paulinei Böss suma de 80 lei pe lună, ca pensie alimentară, cu începere de la 1 Octombrie 1901;

Având în vedere susținerile orale și concludsiunile scrise ale părților, actele prezentate în instanță, precum și cele aflate în dosarul cauzei și concludsiunile d-lui Procuror general;

Având în vedere că, prin acțiunea modificată înaintea tribunalului, prin petiția de la 18 Februarie 1903, Paulina Böss cere ca oponentul Dumitru Maran să fie obligat să-i plătească suma de lei 10000, cu titlu de pensie alimentară, pentru întreținerea copiilor rezultați din conviețuirea lor, acțiune care a fost admisă de tribunal prin sentința No. 575/903, obligându-se pe Maran să-i plătească o pensie alimentară lunară de 50 lei;

Având în vedere că, în fapt, nu se contestă că oponentul Dumitru Maran, de naționalitate austriacă a trăit timp de vre-o 13 ani cu Paulina Böss și că din această conviețuire s'au născut trei copii;

Având în vedere că oponentul, pentru a respinge cererea de alimente făcută de Paulina Böss, pretinde că o asemenea cerere implică cercetarea paternității naturale, care de și permisă de legea austriacă, este însă prohibită prin art. 307 Cod civil român;

Considerând că e cert că un copil străin nu poate intenta o acțiune în cercetarea paternității naturale în contra unui alt străin, în virtutea legii sale naționale, în România, unde cercetarea paternității naturale este interzisă prin art. 307 Cod civil;

În adevăr, art. 307 C. civil conține o dispoziție de ordine publică internațională; legiuitorul a voit, prin această prohibițiune, să înlăture scandalul și speculațiunile imorale în societate; or, asemenea desordine s'ar fi putut produce nu numai când acțiunea ar fi fost pornită de un Român, dar și când acțiunea ar fi fost intentată de un străin; de unde rezultă că dispozițiunile art. 307 C. civil, ca și legile de poliție și de siguranță, se aplică fără distincțiune de origină și de naționalitate tuturor acelora care se găsesc pe teritoriul român;

Considerind, însă, că nu trebuie să se confunde cercetarea paternității naturale, cu constatarea numai a paternității naturale; legiuitorul a prohibit pe cea d'întîiu, iar nu și pe cea de a doua, de care ce abuzurile și speculațiunile ce a voit să evite rezidă numai în cercetarea însăși a paternității, așa

că dacă un copil, în țara lui, unde e permisă cercetarea paternității naturale și-a stabilit filiațiunea naturală, față de tatăl său printr'o sentință judecătorească sau a obținut de la dînsul o declarațiune de paternitate naturală, judecătorul român poate face ca această sentință sau această recunoaștere să-și producă efecte în România, intru cit, în asemenea cas, el este chemat numai să aprecieze consecințele noiei stări, stabilită dincolo de fruntariile române;

Considerând că, în Austria, cercetarea paternității naturale, este admisă de Codul civil austriac;

Considerând că, în speță, prin decizia cu No. 1074/88, Curtea de apel din Viena a stabilit că oponentul Dumitru Maran este tatăl copiilor nelegitimi proveniți din legăturile sale cu Paulina Böss; filiațiune care, de altmîntrelea, nu a fost nicî o dată tăgăduită de către Dumitru Maran;

Că, de și această decizie a Curței de apel din Viena nu ar putea fi invocată în România ca autoritate de lucru judecat, în ceea ce privește fondul afacerii; intru cit nu este investită cu exequatorul, totuși este admis după principiile de drept internațional privat, că hotărîrile străine fără îndeplinirea acestei formalități, pot fi invocate într'o altă țară ca producînd lucru judecat în ceea ce privește constatarea stărei civile și a capacității părților litigante;

Considerând că cererea de alimente este introdusă de Paulina Böss, ca consecință a filiațiunei naturale dintre oponent și copii; că, o dată această filiațiune stabilită în țara căreia aparțin părțile din proces, instanțele române chemate a statua asupra cererii de alimente nu mai au a cerceta dacă Dumitru Maran este tatăl copiilor intimatei Paulina Böss; ci numai să aprecieze consecințele acestei filiațiuni deja constatată;

Că, ast-fel fiind, acțiunea făcută de intimată nu poate fi respinsă pe motivul întemeiat pe dispozițiunea art. 307 C. civil;

Considerând că de și la precedentă înfațișare, Dumitru Maran a mai invocat un al doilea motiv pentru respingerea cererii de alimente și anume, că el ar fi perdut naționalitatea austriacă și că s'ar găsi domiciliat în România ca heimathlos, și prin urmare, supus legilor domiciliului său, adică: legilor române, după care copii naturali nu au dreptul a cere alimente de la tatăl lor natural, însă declară astăzi că nu mai susține acest al doilea motiv;

Considerând că străinul rezidind în România rămân supuși legilor lor naționale în ce privește starea, capacitatea și exercițiul drepturilor de familie;

Considerând că regula că statutul personal urmează pe o persoană în țară străină este o regulă care se impune judecătorului, în caz de conflict între diferite legislațiuni, afară numai când ar fi contrare ordinii publice;

Considerind că, după dispozițiunea articolelor 166 și 167 din Cod austriac, copilul nelegitim are dreptul de a cere de la părinții săi, întreținere, educație și îngrijire în proporție cu averea lor și că, pentru întreținere, este mai ales obligat tatăl copilului nelegitim;

Considerând că, de și Codul civil român nu prevede obligațiunea alimentară dintre tatăl și copilul natural, totuși o asemenea obligațiune nu constituie un ce contrariu ordinii publice și bunelor moravuri;

Considerând că Curtea ținând seamă atît de împrejurările de fapt expuse de apelantă, de cheltuelile ce necesită a face pentru întreținerea și educarea copiilor nelegitimi lăsați de oponent, cit și de faptul că Dumitru Maran s'a căsătorit cu altă femeie; că are copii din această căsătorie și că primește 8 lei pe zi, în calitate de cazangiu la Căile ferate, găsește că suma lunară de 60 lei este suficientă pentru intimată, sumă ce urmează a fi plătită de la data cererii de alimente, 1 Octombrie 1901.

Pentru aceste motive, redactate de d-l consilier Oscar N. Niculescu, admite opozițiunea, etc.

(ss) I. E. Dobrescu, V. Pretorian, Oscar N. Niculescu
p. Grefier (s) G. M. Demetrescu

O p i n i u n e

Asupra opozițiunei făcute de Dumitru Maran în contra deciziei acestei Curți No. 111/904 prin care, pe de o parte, i-se

respinge ca nesuștinut apelul ce a făcut în contra sentinței Trib. Ilfov, sect. III, iar pe de alta, este obligat, în urma apelului făcut de Paulina Böss în contra aceiași sentințe, să plătească acesteia o pensie alimentară de 80 lei lunar, cu începere de la 1 Octombrie 1901;

Având în vedere susținerile orale ale părților, concluziunile d-lui Procuror, precum și actele invocate de părți;

Având în vedere că prin acțiunea ce a introdus la prima instanță și prin apelul făcut la Curte, apel care a fost admis în parte prin decizia atacată azi cu opoziție, Paulina Böss a cerut ca Dumitru Maran, să fie obligat a-i plăti suma de 10000 lei cu titlu de pensie alimentară pentru întreținerea copiilor rezultați din conviețuirea lor;

Având în vedere că din actele aflate la dosarul acestei cauze rezultă că Dumitru Maran, de naționalitate austro-ungară, a trăit aproape 13 ani în concubinaj, aici în București, cu Paulina Böss, din care conviețuire s'a născut trei copii; că încetând între dinșii orî-ce relațiuni, Paulina Böss, recunoscută ca tutoare a minorilor sîi copii de consulatul Austro-Ungar, a reclamat înaintea acestui consulat și a obținut o pensie alimentară pentru fie care din cei trei copii, pînă la majoratul lor, aceasta în baza legii austro-ungare, după care tatăl natural poate fi condamnat la pensie alimentară pentru întreținerea copiilor sîi naturali; că această sentință a fost confirmată de Curtea din Viena, însă nu s'a putut executa în România, din cauză că nu a dobîndit exequatorul necesar;

Având în vedere că Paulina Böss, ne putînd din acest motiv să execute deciziunea menționată, a intentat înaintea tribunalelor române acțiunea dedusă azi în apel, al cărei obiect este acordarea unei pensii de întreținere cerută în numele unor copii nelegitimi, de la tatăl acestora;

Având în vedere că din combinația art. 141, 185, 307, 337, 652 și 677 din Codul civil, rezultă că, în sistemul legislației noastre, legiuitorul n'a prescriș pentru copii naturali drepturi și obligațiuni de cît față de mama lor; că între copil și tatăl natural nu există nici un fel de legătură; tatăl este și rămîne o ființă necunoscută și, prin urmare, nu i se poate impune nici o sarcină și, deci, nici aceea de a da copilului alimente;

Că art. 185 din Codul civil impune această obligațiune numai tatălui legitim; că, pentru ca să existe obligație de alimente și pentru tatăl natural, trebuie cercetată paternitatea și art. 307 se opune; această cercetare de paternitate este permisă într'un singur caz, în caz de răpire, cînd răpitorul poate fi declarat de părinte al copilului, dacă epoca răpirei corespunde cu aceea a zămislirii copilului;

Avînd în vedere că pentru ca un copil natural să fie considerat ca un copil legitim și, prin urmare, să poată avea drept să pretindă alimente de la tatăl său, trebuie să fie legitimat prin căsătorie subsequentă, conform art. 304 din Cod. civil; orî ce altă recunoaștere nu poate fi ținută în seamă; prin urmare, chiar dacă Dumitru Maran a mărturisit la consulatul austriac, cu ocazia procesului de pensie, că copilul rezultați din conviețuirea cu Paulina Böss sunt ai lui, această recunoaștere rezultă dintr'o hotărîre care este în conflict cu legile noastre, n'a primit exequatorul și, deci, nu poate fi luată în seamă; tot ast-fel, nu se poate ține seamă nici de recunoașterea la interogatoriul ce s'a făcut lui Dumitru Maran înaintea tribunalului, pentru că un ast-fel de interogatoriū era inadmisibil, intru cît prin el se tînde să se stabilească fapte contrarii ordinei publice;

Că a se pretinde că decizia Curței din Viena trebuie luată în seamă ca act doveditor al paternității, lucru care se poate face în virtutea dispozițiilor de statutul personal al litiganților, este a se decide că se poate dovedi în România paternitatea nelegitimă, ceea ce este absolut interzis de lege;

Că, prin urmare, intru cît nu se poate acorda o pensie alimentară unor copii naturali de cît după ce se va dovedi calitatea de tată natural al unei persoane, și intru cît această dovadă nu se poate face de cît cercetîndu-se paternitatea, ceea ce legea prohibă, fiind în joc o chestie de ordine publică, pensia alimentară pretinsă de Paulina Böss, pentru întreținerea copiilor sîi naturali a fost rău acordată și, deci, opoziția și, prin consecință, apelul lui D-tru Maran, sunt fondate;

Pentru aceste motive, subsemnații suntem de părere a

se admite opoziția făcută de Dumitru Maran în contra deciziei acestei Curți No. 111/904, a se reforma această decizie, a-i-se admite apelul contra sentinței No. 575/903 a trib. Ilfov, secția III și, prin consecință, a se respinge apelul și acțiunea făcută de d-na Paulina Böss.

(ss) Sc. Popescu, C. G. Dimboviceanu

Observație. — Decizia Curței din București, ce publicăm astăzi, are mare însemnătate. Ea resolvă mai multe puncte de drept internațional, asupra cărora ne vom permite de a ne da părerea.

Prima chestie resoltivă de Curte nu este nouă în jurisprudența noastră. Ea prezentîndu-se de mai multe ori înaintea instanțelor noastre judecătorești, tot ast-fel a fost resoltivă.

Curtea pune, în adevăr, în principiu că un Austriac, a cărui lege personală permite cercetarea paternității ⁽¹⁾ nu poate să facă asemenea dovadă în România, conform statutului său personal, pentru că legiuitorul nostru, cu drept său fără drept (aceasta este o altă chestie), oprind cercetarea paternității din considerații de ordine publică, statutul străin va fi, în specie, ținut în frâu de statutul teritorial. Această soluție este generalmente admisă atît de doctrină cît și de jurisprudență, de și chestiunea este controversată ⁽²⁾.

⁽¹⁾ Iată, în adevăr, cum se exprimă art. 163 din Codul austriac. «Este presupus tatăl copilului acela care, conform modului statornicit de legile de procedură, se dovedește că a locuit cu mama unui copil, cel puțin în cele șapte luni, și cel mult în cele zece luni, care au precedat momentul nașterii, sau acela care mărturisește un atare fapt, chiar în afară de justiție: *wer dieses auch nur ausser Gericht gesteht, von dem wird vermuthet, dass er das Kind erzeugt habe*». Cpr. art. 1717 din Codul german, care are următoarea cuprindere: «Se consideră ca tatăl copilului natural acela care a locuit cu mama celui copil, în momentul concepțiunii, afară de cazul cînd și o altă persoană ar fi locuit cu dînsa în același moment. Locuirea în comun nu se ia, cu toate acestea, în considerație de câte-orî este, după împrejurări, cu neputință ca copilul să fie opera acestei coabității: *wenn es dem Umständen nach offenbar unmöglich ist, dass die Mutter das Kind aus dieser Bewohnung empfangen hat*».

⁽²⁾ Vezi în sensul soluției de față: C. din București și Cas. rom. Dreptul din 1893, No. 11, și din 1894, No. 4. Curierul Judiciar din 1893, No. 40 și din 1894, No. 2. Bulet. Cas. S-a I, 1893, p. 1110. Cas. fr. și C. Paris, Sirey, 68. 1. 365. Sirey, 66. 2. 342. D. P. 67. 2. 41. Trib. Marseille, Tunis și Paris, Journal Clunet, anul 1889, p. 676; anul 1891, p. 210; anul 1897, p. 137; anul 1898, p. 358 și 550; anul 1899, p. 801. Trib. superior Colonia, Sirey. 96. 4. 1, și nota lui Al. Wahl. Vezi în acelaș sens: A. Weiss, *Tr. th. et pratique de dr. international privé*, IV, p. 57, text și nota 2. Despagnet, *Dr. international*, 274 (ed. a 3-a, 1899). Aubry et Rau, I, § 31, p. 150, nota 33 (ed. a 5-a). Bonnier, *Tr. des preuves*, 936. T. Huc, II, 229, p. 248. Vincent et Pénaud, *Dictionn. de dr. internat. privé*, V^o Paternité et filiation, 44. Savigny, *System des heutigen römischen Rechts*, VIII, § 374, p. 279 (ed. germană), p. 275, 276 a traduc. Guenoux. Durand, *Dr. internat. privé*, p. 345. Bertauld, *Quest. pratiques et doctrinales de C. Napoléon*, I, 27, p. 27, 28. Rolin, *Dr. internat. privé*, II, 618. Surville et Arthuys, *Cours élément. de dr. intern. privé*, 310 (ed. a 3-a 1899). P. Fiore, *Diritto internazionale privato*, 141, 142, p. 202, 203 (ed. ital. din 1874). În ediția a doua însă (traduc. Antoine), II, 733, p. 273, acest din urmă autor susține părerea contrară.— *Contră*: Laurent, *Dr. civil international*, V, 263. Brocher,

Dar dacă străinul n'ar putea să cerceteze și să dovedească paternitatea naturală în România, conform statutului său personal, pentru-că ordinea publică internațională se opune la exercițiul unei asemenea acțiuni, se decide însă cu drept cuvint că o hotărâre străină care ar constata, conform legii străine, paternitatea naturală a unui individ, își poate produce efectele sale în România, pentru că legea română n'a înțeles să oprească de cit procesele scandaloase și investigațiunile care ar turbura ordinea publică din România. Or, odată ce procesul s'a judecat afară de teritoriul nostru, ordinea publică nu este întru nimic jignită prin invocarea unei paternități dovedită pe teritoriul străin ⁽³⁾.

Și hotărârea străină își va produce efectele sale în România, chiar dacă n'a fost investită cu formula executorie de judecătoria română; căci este de principiu, de și chestiunea este, și de astă dată controversată, că hotărârile străine pot fi invocate în altă țară ca avind puterea lucrului judecat, fără a se îndeplini formalitățile exequatorului, în ceea ce privește constatarea stărei civile și a capacității părților litigante ⁽⁴⁾.

Prin urmare, cu drept cuvint, majoritatea Curței din București condamnă pe tatăl natural, recunoscut ca atare prin o hotărâre străină, a servi o pensie alimentară copiilor săi naturali din România. Soluția este juridică din toate punctele de vedere, și suntem convins că ea ar fi menținută și de Curtea supremă, dacă tatăl condamnat ar crede de cuviință să recurgă în casație.

D. Alexandresco

Cours de dr. internat. privé, I, p. 329 urm. Vezi combaterea acestui din urmă sistem, în Weiss, *op. cit.*, IV, p. 57, nota 2. Vezi t. V a Coment. noastre, p. 355, nota 1 și t. VII, p. 104, nota 3.

⁽³⁾ Vezi în acest sens: Vincent et Penaud, *op. și V^o cit.*, 47. Weiss, *op. cit.*, IV, p. 61, 62. Despagnet, *op. cit.*, 274. A. Rolin, *op. cit.*, II, 618. Laurent, *op. cit.*, V, 262. Pillet, *De l'ordre public en dr. international privé*, p. 47. Rougelot de Liancourt, *Conflit des lois personnelles fr. et étrangères*, p. 240. Asser et Rivier, *Dr. internat. privé*, p. 127. Vareilles-Sommières, *Synthèse du dr. internat. privé*, II, 884. Martin, *Journal Clunet*, anul 1897, p. 723. Prospero Fedozzi, *Ibidem*, p. 495 urm. C. Pau și Trib. Paris, Sirey, 72. 2. 233 și *Journal Clunet*, anul 1897, p. 137.—*Contra*: C. de apel din Neuchâtel, *J. Clunet*, anul 1887, p. 115.

⁽⁴⁾ Cpr. în acest sens: Trib. Covurlui și Iași, *Curierul Judiciar* din 1901, No. 50; *Dreptul* din 1901, No. 37 și din 1887, No. 87. *Idem*, Trib. Paris, *Journal Clunet*, anul 1902, p. 103 urm. Vezi și numeroasele autorități citate în t. VII a Coment. noastre, p. 460, nota 2.—*Contra*: Trib. Paris, *Journal Clunet*, anul 1898, p. 130 și *Dreptul* din 1901, No. 37 (sențință criticată de noi în *Dreptul*, loco cit.).

JUDECĂTORIA OCOL. III BUCUREȘTI

Audiența de la 8 Iulie 1904

Alexandru Niculescu și Tudora Alexandrescu cu Preotul Stan Dobre

Jurământ decizoriu. Preot — Refuzul său de a jura. Consecințele unui asemenea refuz — Dreptul preotului de a cere un termen spre a obține autorizația autorității superioare bisericesti spre a presta jurământ.

Dacă legea religioasă oprește pe membrii clerului de a jura, legea civilă impune celor cărora jurământul le-a fost deferit să'l presteze sub pedeapsă de a decădea din drepturile lor.

Prin urmare refuzul unui preot de a jura în cazul cînd autoritatea bisericască superioară i-ar refuza de a'i da autorizație, are ca consecință decăderea acestui preot din pretențiile sale și în acest caz se poate acorda o păsuire pentru că dinsul să obțină autorizația de a presta jurământul.

Judecata,

Avînd în vedere că jurământul deferit de o parte alteia în casurile admise de lege are un caracter civil și religios;

Avînd în vedere că dacă legea religioasă oprește pe membrii clerului de a jura, legea civilă impune celor cărora jurământul le a fost deferit să'l presteze sub pedeapsă de a decădea în instanță; că ast-fel fiind, refuzul unui preot de a jura în cazul cînd autoritatea bisericască superioară a refuzat de a'i da autorizația, are ca consecință decăderea acestui preot în pretențiunile sale;

Considerînd că dacă jurământul are un caracter și religios, nu se poate totuși refuza unui preot o păsuire pentru a obține autorizația superioară pentru a'l presta;

Considerînd că dacă această autorizație 'i este refuzată, efectele civile ale jurământului se aplică în toată vigoarea lor ca și în ipotesa unei părți și aparținînd clerului și care refuză de a jura;

Că ast-fel fiind, incidentul ridicat de pîrit e fondat, și judecata cată a'i acorda un termen spre a obține autorizația autorității bisericesti superioară spre a presta jurământul.

p. Jude (s) G. G. Cristescu.

Grefier (s) St. Niculescu

INFORMAȚIUNI

În numărul viitor vom publica importantul studiu «Societăți de patronaj pentru deținuți și liberați (art. 5 din regimul asupra închisorilor)» datorit d-lui Leonescu, procuror general pe lângă Curtea de apel din Iași. Acest studiu a servit ca discurs la solemnitatea deschiderii noului an judiciar la acea Curte.

—x—

A apărut în tipografia ziarului *Curierul Judiciar*: Despre relațiunea ce există între art. 77 din legea pentru Jud. de pace, art. 58, 59 și urm. Pr. civ. în materie de competență rationae loci, de d-l Victor Filotti, doctor în drept, avocat al Baroului din Buzău.

—x—

A apărut, în Tip. ziarului «Cronica», o broșură în 60 pag.:

Observațiuni asupra Reorganizării Facultăților de drept, de d-l Nicolae I. Titulescu, Laureat al Facultății de Drept din Paris.